

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Cobzac Elena,

Judecători - Boico Victor, Ghervas Maria, Mardari Dumitru și Burduh Victor

Judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, declarate de către inculpat și avocatul acestuia Iovu Tatiana, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ialoveni din 13 iunie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Leu Ion xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat în satul xxxxx raionul xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 16.08.2013 - 13.06.2014;

2. Instanța de apel: 10.07.2014 - 10.12.2014;

18.06.2015 - 29.09.2016;

17.03.2017 - 25.04.2017;

14.12.2017 - 19.03.2018;

3. Instanța de recurs: 05.02.2015 - 19.05.2015;

04.01.2017 - 14.02.2017;

06.07.2017 - 08.11.2017;

29.05.2018 - 18.09.2018;

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 13 iunie 2014, Leu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani.

Acțiunea civilă în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral, a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Leu Ion în beneficiul reprezentantului părții civile, Mînăscurtă Anatol, a sumei de 50 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Leu Ion, la 14 iulie 2012, aproximativ ora 16.00, conducea unitatea de transport de model „Mercedes”, cu numărul de înmatriculare xxxxx și se deplasa pe un drum adiacent traseului Chișinău-Hâncești.

În timpul deplasării, în apropierea km 15+400 m., Leu Ion manifestând imprudență la trafic și ignorând cerințele Regulamentului Circulației Rutiere și anume pct. 39 - înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic; în cazul în care

vehiculul iese de pe teritoriul adiacent drumului, conducătorul trebuie să cedeze trecerea pietonilor și vehiculelor care circulă pe acest drum, și pct. 45 - conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, nu a ținut cont de mai multe împrejurări obligatorii și anume: faptul că nu doar a ieșit de pe drum adiacent pentru a se încadra în trafic pe traseul principal, mai intenționa să traverseze în lățime banda de circulație în direcția or. Hâncești, pentru a vira la stânga și a-și continua deplasarea în direcția mun. Chișinău; faptul că unitatea de transport condusă este un camion, adică unitate de transport de proporție, cu reacție de manevre mai lentă; că este un loc cu o influență sporită a transportului; nu a manifestat prudență sporită la trafic; nu a asigurat securitatea la trafic, a continuat deplasarea creând obstacol pentru motocicletă de model „Suzuki GSX”, cu numărul de înmatriculare xxxxx, condusă de către Mînăscuță Ion, care se deplasa în direcția or. Hâncești pe drum cu prioritate de la stânga la dreapta relativ poziționării camionului.

În rezultatul acțiunilor imprudente nominalizate ale conducătorului Leu Ion s-a produs tamponarea acestor două unități de transport, în urma căreia, ambele unități de transport au fost tehnic distruse, inclusiv și de incidentul generat de impact, iar conducătorului motocicletei, Mînăscuță Ion, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1376/D din 17.09.2012, vătămări corporale grave, care au legătură cauzală directă cu survenirea decesului acestuia.

3. Împotriva sentinței a declarat *apel* avocatul Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile, Mînăscuță Anatol, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu dispunerea admiterii totale a acțiunii civile în partea prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 lei, din motiv că instanța de fond nu a motivat nici în fapt și nici în drept ce a stat la baza încasării prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei.

3.1 La fel, sentința a fost contestată cu apel și de către *avocatul Grecu Radu în numele inculpatului*, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Leu Ion să fie achitat, invocând că:

În vederea stabilirii circumstanțelor accidentului pe cazul dat s-a dispus efectuarea expertizei auto-tehnice. Conform datelor din raportul de expertiza auto-tehnică nr. 3364 s-a constatat că distanța necesară pentru oprirea în siguranță a motocicletei Suzuki care se deplasa cu viteza de 250 km/h în condițiile comiterii accidentului dat, era de 443 m. La momentul apariției obstacolului pentru mișcarea motocicletei se afla la distanța de 208-217 m. de la locul impactului. Timpul de deplasare a camionului din momentul când el este considerat ca obstacol pentru mișcare și până la momentul tamponării este de 3,01 s.

Examinând materialele acumulate organul de urmărire penală a ajuns la concluzia că în acțiunile șoferului camionului de model „Mercedes”, cu numărul de înmatriculare xxxxx, Leu Ion, nu se prevăd semnele componentei de infracțiune prevăzute de art. 264 Cod penal din cauza că motocicletă la momentul apariției camionului ca obstacol pentru acesta, se afla dincolo de câmpul de vizibilitate a șoferului camionului, reieșind din declarațiile martorului Andronache Orest precum că câmpul de vizibilitate din locul de unde a început deplasarea camionul când efectua manevra de intersectare a traseului era

de 70 m., iar cauza directă ce a dus la comiterea accidentului este depășirea vitezei de deplasare de către Mînăscurtă Ion.

Din cele stabilite în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată, apar dubii referitor la viteza de deplasare a conducătorului motocicletei, însă reieșind din consecințele survenite a fost cu mult depășită de limitele de viteză stabilită pentru această porțiune de drum, adică 90 km/h, ceea ce este în legătură directă cu cauza producerii accidentului și reieșind din declarațiile făcute de inculpatul Leu Ion și de martorii apărării audiați în instanța de judecată precum că acesta a întreprins toate acțiunile conform regulamentului circulației rutiere.

3.2 Ulterior la 18 septembrie 2015, au fost înaintate motive *suplimentare la cererea de apel*, în care se invocă că în ziua producerii accidentului câmpul de vizibilitate era de 208- 217 metri, evident că la momentul efectuării manevrei de ieșire la drumul principal, conducătorul auto Leu Ion nu a putut să vadă motocicleta sub conducerea lui Mînăscurtă Ion deoarece acesta se afla după cotitură, în afara câmpului de vizibilitate a drumului Chișinău-Hîncești.

Menționează avocatul că potrivit pct. 4 din Regulamentul Circulației Rutiere, "orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia". Astfel, conducătorul auto Leu Ion, efectuând manevra, conta că pe această porțiune de drum, unde limita de viteză este de 90 km/oră, alți participanți la trafic se deplasează în limita de viteză permisă de Regulament, fapt ce îi permitea fără a crea cuiva obstacole să treacă cu automobilul porțiunea de 6 metri din lățimea părții carosabile a drumului. Leu Ion nu a contat că cineva poate să se deplaseze pe această porțiune de drum cu viteza de 270 km/oră.

Mai menționează apărarea că făcând o analiză a procesului verbal de cercetare la fața locului și a schemei anexate la procesul verbal (f. d. 13-20 vol. I), având în vedere că câmpul de vizibilitate era de 208- 217 metri, observăm că în situația când conducătorul motocicletei Mînăscurtă Ion s-ar fi deplasat cu viteză regulamentară de 90 km/oră, această porțiune putea fi traversată în 8,32 secunde, fapt ce îi permitea lui Leu Ion să observe motocicleta și să-i cedeze trecerea, iar în situația când conducătorul motocicletei se deplasa cu viteza de 250-270 km/oră, porțiunea de 208 metri putea fi traversată în 2,77 secunde, fapt ce nu îi permitea lui Leu Ion să observe mijlocul de transport și să evite tamponarea care s-a produs când, de fapt, manevra de traversare a drumului era la final.

Considerând apărarea că, instanța a interpretat eronat cerințele RCR și nu au ținut cont că conducătorul motocicletei a încălcat un șir de articole din Regulament, care sunt în legătură cauzală cu consecințele survenite.

Astfel, anume conducătorul motocicletei a încălcat prevederile RCR pe care instanța a evitat să le ia în considerare și anume: pct. 45 al. 1 și 2 RCR care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul conformitate cu viteza stabilită, ținând permanent seama de următorii factori:

- a) starea psihofiziologică care influențează atenția și reacția;
- b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase;
- c) starea tehnică a vehiculului și particularitatea încărcăturii;
- d) condițiile rutiere;
- e) situația rutieră.

În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească mijlocul de transport pentru a nu pune în pericol siguranța traficului ceea ce conducătorul motocicletei Ion Mînăscuță nu a făcut, art. 47 al. 1 RCR, care stabilește că limita maximă a vitezei la locul accidentului era de 90 km/ora, pe când Ion Mînăscuță se deplasa cu viteză excesivă de aproximativ 270 km/oră.

Este evident, susține avocatul că, deplasându-se cu viteză excesivă motociclistul nu a putut evita tamponarea. Astfel, ansamblul de probe invocate de instanță în argumentarea soluției în speță nu combate versiunea că conducătorul motocicletei Mînăscuță Ion la momentul tamponării conducea mijlocul de transport neregulamentar, cu viteză excesivă de aproximativ 270 km/oră, fapt care a dus la comiterea accidentului rutier și nu confirmă cu certitudine vinovăția lui Leu Ion în comiterea infracțiunii incriminate.

Mai face remarcă apărarea că pe parcursul efectuării urmăririi penale și examinării cauzei în instanța de judecată, nu a fost stabilită cu certitudine viteza de deplasare a motocicletei sub conducerea lui Mînăscuță Ion în momentul tamponării cu automobilul condus de Leu Ion, circumstanță care are o importanță probatorie deosebită în prezenta cauză penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile Mînăscuță Anatol, a fost admis apelul declarat de către avocatul Grecu Radu în numele inculpatului Leu Ion, casată parțial sentința în latura pedepsei penale și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Leu Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe termen de probă de 5 ani. În rest, sentința a fost menținută.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către Procuror, care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocând că la aplicarea pedepsei inculpatului Leu Ion pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, astfel pripit a ajuns la concluzia privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, urmând a ține cont de faptul că inculpatul nu a recunoscut vina, încercând să pună vina în sarcina victimei.

5.1 Avocatul Casian Ion în numele inculpatului, la fel a contestat decizia indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatului, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 mai 2015, s-a dispus admiterea recursurilor ordinare declarate de către procuror, avocatul Casian Ion în numele inculpatului și avocatul Spînu Ludmila în numele reprezentantului părții civile Mînăscuță Anatol, casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 în privința lui Leu Ion, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016, s-a dispus respingerea ca nefondat a apelului avocatului Grecu Radu în interesele inculpatului.

Admiterea apelului apărătorului succesorului părții vătămate, Spînu Ludmila, casarea sentinței în latura acțiunii civile privind recuperarea prejudiciului moral și pronunțarea în această parte o unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

S-a încasat din contul lui Leu Ion în beneficiul succesorului părții vătămate Mînăscurtă Anatol despăgubiri morale în mărime de 150 000 lei. În rest sentința s-a menținut fără modificări.

8. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recursuri ordinare* de către inculpatul și avocatul acestuia, Iovu Tatiana, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, au solicitat casarea hotărârilor emise și pronunțarea unei decizii prin care Leu Ion să fie achitat din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 14 februarie 2017, s-a dispus admiterea recursurilor ordinare declarate de către inculpat și avocatul acestuia, Iovu Tatiana, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016 și s-a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, s-a dispus respingerea apelului apărătorului Grecu Radu, în interesul inculpatului Leu Ion.

Admiterea apelului avocatului Spînu Ludmila, în interesul succesorului părții civile, casarea sentinței în latura acțiunii civile privind recuperarea prejudiciului moral și pronunțarea în această parte o unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

S-a încasat din contul lui Leu Ion în beneficiul succesorului părții civile Mînăscurtă Anatol despăgubiri morale în mărime de 150 000 lei. În rest sentința s-a menținut fără modificări.

11. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către inculpatul Leu Ion și avocatul Iovu Tatiana în numele inculpatului, cu referire la temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) al Codului de procedură penală, precum și prevederile art. 6 CEDO, au solicitat casarea sentinței instanței de fond și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă achitarea inculpatului, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2017 a fost admis recursul ordinar declarat de inculpatul Leu Ion și avocatul acestuia, Iovu Tatiana, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui Leu Ion și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2018, a fost respins apelul avocatului Grecu Radu în interesele inculpatului Leu Ion, a fost admis apelul avocatului Spînu Ludmila în interesele succesorului părții vătămate, Mînăscurtă Anatol, casată parțial sentința judecătorească Ialoveni din 13 iunie 2014, în

latura civilă la repararea prejudiciului moral și pronunțată o nouă hotărâre în această parte potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

S-a dispus încasarea din contul lui Leu Ion în beneficiul succesorului părții vătămate Mînăscurtă Anatol a despăgubirii morale în mărime de 250 000 lei.

În rest prevederile sentinței judecătorești Ialoveni din 13 iunie 2014 au fost menținute.

13.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel, analizând probele cercetate atât la urmărirea penală, în instanța de fond cât și în cadrul instanței de apel a concluzionat că Leu Ion, prin acțiunile sale a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3), lit. b) Cod penal, după indicii calificativi, încălcarea regulilor de securitate a circulației și exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

Aceste circumstanțe au fost stabilite prin cumulul probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în instanța de apel, cum ar fi: declarațiile succesorului legal al părții vătămate, Mînăscurtă Anatol (f. d. 75-78, vol. II); martorilor Andronache Orest (f. d.79-85, vol. II); Matei Victor (f. d. 86-91, vol. II); Buruiană Nicolae (f. d.92-95, vol. II); Cazacu Andrei (f. d.96-97, vol. II); Zoină Iurie (f. d.98-102, vol. II); Donciu Vladimir (f. d. 106-109, vol. II); Covali Alexei (f. d. 103-105, vol. II); Sava Valentin (f. d. 110-119, vol. II); Barbălat Alexei (f. d. 120-126, vol. II); Bivol Igor (f. d. 127-135, vol. II); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 14.07.2012 cu tabelul foto și schema anexate la procesul-verbal prin care s-a cercetat locul, unde a avut loc accidentul rutier (vol. I, f. d. 11-20); procesul-verbal de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 14.07.2012 prin care se atestă că, inculpatul Leu Ion la momentul comiterii accidentului nu se afla în stare de ebrietate alcoolică (vol. I, f.d.23); informația despre incendiu și anexele la aceasta sunt confirmate pozițiile mijloacelor de transport după impact, precum și sunt stabilite cauzele incendiului mijloacelor de transport (vol. I, f.d.26-32), precum și este indicat (vol. I, f.d.30) că în rezultatul incendiului au fost complet distruse toate materialele combustibile ale microbuzului, cât și cele ale motocicletei. Piese confectionate din aluminiu ale motocicletei și ale microbuzului sunt puternic deformate; ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpului delict: camionul de model „Mercedes Sprinter”, nu numărul de înmatriculare xxxxx și motocicleta de model „Suzuki”, cu numărul de înmatriculare xxxxx (vol. I, f.d.33); raportul de expertiză medico-legală nr.1376 din 17.09.2012 prin care s-a stabilit că moartea lui Mînăscurtă Ion a survenit în rezultatul hemoragiei acute interne și externe evoluată pe fondalul rupturii aortei și cordului, amputarea traumatică a membrelor inferioare, zdrobirea ficatului și splinei, ceea ce se confirmă prin datele depistate la examinarea medico-legală a cadavrului și adevărate prin rezultatele investigațiilor histologice, care se califică ca vătămări grave, periculoase pentru viață, sunt în legătură cauzală directă cu instalarea decesului. La cercetarea toxico-chimică în sângele cadavrului alcool etilic nu s-a depistat (vol. I, f.d.64-66); raportul auto-tehnic nr.3364 din 12.09.2012 prin care s-a constatat că viteza de deplasare a motocicletei „Suzuki” nu poate fi determinată, deoarece careva urme de frânare, derapare, de mișcare liberă, rostogolire a anvelopelor motocicletei la fața locului n-au fost depistate, iar alte date inițiale utile pentru aprecierea vitezei în materialele cauzei penale lipsesc (vol. I, f.d.74-77).

În ce privește argumentul avocatului Grecu Radu în interesele inculpatului Leu Ion, precum că nevinovăția inculpatului se confirmă declarațiile martorilor Sava Valentin, Barbălat Alexei și Bivol Igor, instanța de apel a conchis că declarațiile acestor martori, nu pot servi drept temei de achitare a inculpatului deoarece declarațiile acestor martori nu se referă la circumstanțele infracțiunii imputate lui Leu Ion, or acești martori nu au fost prezenți când a avut loc accidentul.

Totodată, instanța de apel a considerat ca fiind veridice declarațiile martorului Andronache Orest făcute în instanța de fond, care este unicul martor ocular la evenimentele derulate de la început până la final și declarațiile lui coroborează cu probatoriul cercetat atât în instanța de fond cât și în cea de apel.

De către instanța de apel a fost respins și argumentul apelantului referitor la viteza de deplasare a lui Mînăscuță Ion, divergențe care nici într-un caz nu-l dezvinovătesc pe inculpatul Leu Ion, de comiterea accidentului imputat or, după cum s-a constatat anume Leu Ion n-a manifestat prudență sporită la trafic, anume dânsul era obligat înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, dar totuși a creat acel obstacol pentru motocicletă condusă de către Mînăscuță Ion motiv din care și s-a produs tamponarea unităților de transport.

Astfel, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Leu Ion și a martorilor Sava Valentin, Barbălat Alexei și Bivol Igor, care au susținut că motivul accidentului a fost viteza mare a conducătorului motocicletei și că potrivit indicatorului de viteză a motocicletei, care se afla în spatele automobilului, se vedea exact viteza, acul fiind stopat la 190 km pe oră, deoarece aceste declarații nu au un careva suport probant și sunt pur declarative or, potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 14.07.2012, tabelul foto și schema anexate la procesul-verbal, prin care s-a cercetat locul, unde a avut loc accidentul rutier (f. d. 11-20, vol. I), nu este indicat faptul dat.

Mai mult ca atât, aceste declarații au fost apreciate de instanța de apel ca fiind în contradicție cu declarațiile martorului Donciu Vladimir potrivit cărora „spidometru motocicletei cu care se deplasa Mînăscuță Ion este unul electronic și acul nu se oprește de la impact la viteza cu care se deplasa motocicletă”, inclusiv declarațiile martorului Covali Alexei potrivit cărora „La locul accidentului a vorbit cu persoanele care erau acolo și nimeni nu a spus că a văzut indicatorul de viteză al motocicletei”.

Relevant este și faptul că motocicletă condusă de victimă, de la tamponare cu automobilul condus de către inculpat, imediat a izbucnit în flăcări, astfel încât nu sunt credibile afirmațiile martorilor care au văzut spidometrul motocicletei implicate în accident.

Instanța de apel, a conchis că, instanța de fond corect a concluzionat ca fiind confirmată vinovăția inculpatului Leu Ion pentru fapta de încălcare a regulilor de securitate a circulației reglementate de prevederile pct. 39 al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009 și pct. 45 al aceluiași Regulament și ca consecință, în rezultatul acestor încălcări inculpatul, nu a ținut cont de mai multe împrejurări obligatorii și anume: faptul că nu doar a ieșit de pe drum adiacent pentru a se încadra în trafic pe traseul principal, dar mai intenționa să traverseze în lățime banda de circulație în direcția or. Hîncești, pentru a vira la stânga și a-și continua deplasarea în direcția mun. Chișinău, cât și aceia că unitatea de transport condusă este un camion, adică unitate de transport de proporție, cu

reacție de manevre mai lentă, că este un loc cu o influență sporită a transportului; nu a manifestat prudență sporită la trafic; nu a asigurat securitatea la trafic, a continuat deplasarea creând obstacol pentru motocicletă, condusă de către Mînascurta Ion, care se deplasa în direcția or. Hîncești pe drum cu prioritate de la stînga la dreapta relativ poziționării camionului. În rezultatul acțiunilor imprudente nominalizate ale inculpatul Leu Ion s-a produs tamponarea acestor două unități de transport, în urma căruia, ambele unități de transport au fost tehnic distruse, inclusiv și de incidentul generat de impact, iar conducătorului motocicletei, Mînascurta Ion, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1376/D din 17.09.2012, vătămări corporale grave, care au legătură cauzală directă cu survenirea decesului acestuia.

Tot aici, Colegiul penal a relevat, că instanța de fond corect a constatat că în acțiunile inculpatului Leu Ion sunt prezente toate elementele infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3), lit. d) Cod penal, inclusiv și latura obiectivă.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, Colegiul penal a concluzionat că, instanța de fond corect a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, că inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, care face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana celui vinovat: că inculpatul anterior nu a comis infracțiuni. Circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite, numindu-i în opinia instanței de apel o pedeapsă echitabilă sub formă de 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, or potrivit art.72 alin.(2) Cod Penal în penitenciare de tip deschis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni săvârșite din imprudență.

Totodată, instanța de apel a concluzionat și faptul că suma de 250 000 pentru dauna morală ar corespunde întocmai cerințelor legii și practicii CEDO cât și practicii judiciare naționale. Or, potrivit art.1 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, prezenta lege reglementează raporturile juridice dintre asigurători, asigurați și persoane terțe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, precum și modul de realizare a acestui tip de asigurare, iar instanța de apel a ținut cont în cazul dat de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral (Opinia comună privind satisfacția echitabilă //Buletinul CSJ a RM8-9/24, 2012), cât și de prevederile art.1423 Cod Civil.

14. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către avocatul Iovu Tatiana în numele inculpatului Leu Ion și de către inculpat, textul cărora este identic, invocând că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele cauzei.

14.1. În motivarea cererii recurenței au invocat prevederile art.427 alin.1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și au solicitat casarea sentinței Judecătorei Iaoveni din 13 iunie 2014, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2018 cât și a încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14.03.2018 și pronunțarea unei decizii prin care Leu Ion să fie achitat din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal.

Indică recurenței, că instanța de apel:

- nu a răspuns la principalele motive indicate de instanța de recurs cu referire la probarea vinovăției inculpatului Leu Ion, ținând cont de prevederile pct. 3 și 4 a

Regulamentului Circulației Rutiere, analizând și prevederile art. 20 Cod penal, adică fapta săvârșită fără vinovăție invocate în apel prin negarea vinovăției.

a) nu s-a expus asupra faptului din care motive ar fi veridice declarațiile martorului Andronache Orest date în prima instanță, care se combat cu cele date la urmărirea penală, unde indică că Mînăscurtă Ion se deplasa cu o viteză de 260 -270 km/h;

b) nu a analizat acțiunile fiecărui participant la trafic implicat în accident, ținând cont de prevederile art.18 Cod penal, nu a dat o apreciere cuvenită raportului de expertiză nr. 3364 din 12 septembrie 2012, procesului - verbal cu privire la efectuarea experimentului în cadrul urmăririi penale din 21 august 2012 și informației privind defrișarea a trei arbori de pe traseul R-3 (Chișinău-Hâncești), la scurt timp după accident, ce evident au schimbat situația privind vizibilitatea drumului;

c) nu a răspuns la argumentul că Leu Ion, efectuând manevra conta, că pe această porțiune de drum, unde limita vitezei este de 90 km/h, alți participanți la trafic se deplasează în limita vitezei permisă de Regulamentul Circulației rutiere, fapt care îi permitea fără a crea obstacole să treacă cu automobilul lui porțiunea de 6 m din lățimea părții carosabile a drumului și nu a contat că cineva poate să se deplaseze pe această porțiune de drum cu viteza de 250-270 km/h;

d) nu a înlăturat nici neajunsul cu referire la aprecierea declarațiilor expertului Cozlovski Ghenadie pe marginea raportului de expertiză nr. 3364 din 12 septembrie 2012, nu a dat apreciere circumstanțelor expuse de acesta, precum și alternativei de stabilire a circumstanțelor importante, după cum prevede art. 122-124 Cod procedură penală, iar ca urmare să aprecieze acțiunile/inacțiunile organului de urmărire penală, rezultatele experimentului din 21 august 2012, în raport cu informația SA „Drumuri Ialoveni” cu privire la defrișarea arborilor, cu declarațiile martorului Andronache Orest;

e) nu a dat răspuns la argumentele părții apărării cu referire la omisiunea cercetării și aprecierii circumstanțelor producerii accidentului rutier prin prisma vitezei de deplasare regulamentară. Or, nu a fost stabilit în aceste condiții câmpul de vizibilitate a lui Leu Ion în raport cu direcția de deplasare a conducătorului motocicletei precum și posibilitatea evitării impactului;

f) nu s-a expus cu referire la inacțiunile organului de urmărire penală după reluarea urmăririi penale și punerea sub învinuire a lui Leu Ion fără să fie administrate probe noi, or partea apărării nu a abordat nulitatea încheierii judecătorului de instrucție din 14 decembrie 2012 în modul semnalat de instanța de apel, dar s-a referit la verificarea legalității acțiunii organului de urmărire penală privind punerea sub acuzație a lui Leu Ion fără administrare de noi probe;

j) nu a examinat circumstanțele producerii accidentului rutier și nu a dat apreciere comportamentului fiecărui participant la traficul rutier implicat în accidentul rutier. Or, Mînăscură Ion avea deopotrivă cu Leu Ion obligația de a respecta prevederile Regulamentului Circulației Rutiere;

h) nu a motivat dacă a avut sau nu a avut loc încălcarea dreptului pretins, fapt care contravine prevederilor legale ce impun motivarea hotărârii judecătorești, instanța de apel s-a rezumat la argumente formale și generale, reiterând motivația expusă în deciziile sale anterioare, care au fost casate de către instanța de recurs;

i) a lăsat fără apreciere comportamentul lui Mînăscurtă Ion în trafic, care la fel ca și inculpatul avea obligația să respecte Regulamentul Circulației Rutiere, fapt reținut de altfel prin deciziile Curții Supreme de Justiție, unde instanța de recurs a atenționat că

constatarea vitezei motocicletei cu care se deplasa Mînascurta Ion are o importanță probatorie primordială la stabilirea tuturor circumstanțelor accidentului rutier care a avut loc la 14 iulie 2012;

Indică recurenții că, urmează a fi apreciată critic și arbitrară soluția instanței de apel privind reținerea declarațiilor martorilor acuzării Matei Victor, Buruiană Nicolae, Cazacu Andrei, Zoină Iurie, Covali Alexei și Donciu Vladimir și respingerea declarațiilor martorilor apărării Sava Valentin, Barbalat Alexei, Bivol Igor, care în mod similar ca cei a acuzării nu sunt martori oculari, însă au indicat date cu privire la producerea accidentului rutier menționat, că toți martorii acuzării sunt persoane apropiate lui Mînăscurtă Ion și familiei acestuia, pe când martorii apărării sunt persoane terțe care întâmplător s-au aflat la locul accidentului, care nu îl cunosc personal pe Leu Ion și nu ar avea un interes de a da declarații în favoarea acestuia. Prin urmare aprecierea instanței precum că declarațiile martorilor Sava Valentin, Barbalat Alexei, Bivol Igor nu corespund adevărului și sunt date cu scopul de al exonera pe ultimul de la răspunderea penală, este tendențioasă

Menționează recurenții, că cauza comiterii accidentului rutier este depășirea vitezei de deplasare de către Mînăscurtă Ion, or instanței judecătorești nu au fost prezentate careva probe care ar confirma contrariul. Deși instanța de apel indică precum că nu s-a demonstrat viteza excesivă a lui conducătorului motocicletei, nu a fost demonstrat nici faptul conducerii la viteza regulamentară de către ultimul.

În concluzie recurenții indică, că soluția de condamnare a lui Leu Ion este ilegală și se impune achitarea acestuia întrucât nu a fost înlăturat orice dubiu în vinovăția imputată acestuia, iar probele care au fost puse la baza sentinței de condamnare nu confirmă că în acțiunile inculpatului Leu Ion există elementele componente de infracțiune prevăzută de art. 264 al. 3) lit. b) Cod penal, fapt pentru care hotărârile atacate sunt neîntemeiate și urmează a fi casate, deoarece vinovăția sa nu a fost demonstrată deplin și este bazată în linii generale pe presupuneri, fără a fi administrate mijloace de probă corespunzătoare care ar elucida în mod obiectiv toate circumstanțele cauzei și ar exclude orice dubiu în comiterea faptei imputate.

15. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, au fost depuse referințe de către acuzatorul de stat, care pledează pentru inadmisibilitatea recursurilor declarate de inculpat și apărătorul acestuia și solicită menținerea decizia Curții de Apel Chișinău din 19.03.2018 invocând că motivele expuse de recurenți de reapreciere a întregului sistem de probe nu se conțin în prevederile art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală.

16. Judecând recursurile ordinare în raport cu motivele invocate și materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit textului recursurilor se invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin.1) pct.6) Cod procedură penală, susținând, că decizia

atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și pct.8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

16.1 *Referitor la temeiurile de recurs invocate de recurenți, atât de către avocat cât și de către inculpat, prin prisma pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală,* care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, *Colegiul penal lărgit* constată că, temeiurile menționate nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin.1), 5), 417 alin. 8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul avocatului în numele inculpatului motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

În această ordine de idei, Colegiul penal remarcă faptul, că potrivit art. 414 alin. 1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. 5) Cod de procedură penală stabilesc că, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. 8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul constată că temeiul la care se referă autorii recursurilor nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că probele administrate au fost analizate obiectiv și a fost dat răspuns la toate argumentele apărării expuse în apel.

De fapt, din textul recursului atât a avocatului, cât și a inculpatului, Colegiul penal atestă, că autorii critică aprecierea probelor administrate de ambele instanțe, considerând-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, temei, care nu se încadrează în prevederile legale ale art. 427 Cod procedură penală.

Colegiul penal menționează că, potrivit art.101 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, instanța apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă prezentată de părți nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

Înfăptuirea justiției penale, implică efectiv obligațiunea instanței de judecată să-și întemeieze hotărârile pronunțate numai pe certitudinea dobândită pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă (faptele supuse judecării). Numai așa se formează convingerea izvorâtă din dovezile administrate în cauză, că adevărul - infracțiunea dedusă spre soluționarea instanței - este, fără echivoc, cea pe care o înfățișează realitatea reconstituită ideologic cu ajutorul probelor.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul

urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre nevinovăția lui Leu Ion privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. 3) lit. b) Cod penal să fie întemeiată și legală.

Astfel, la concluzia enunțată instanța de apel a ajuns, în rezultatul verificării probelor, descrise în pct.13.1 al prezentei decizii, care au fost apreciate conform art.101 Cod procedură penală, iar careva temei de a considera că concluzia instanței de apel este eronată la caz lipsește.

Referitor la motivele invocate în cererea de recurs precum că, „(...) instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele cauzei”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece:

- decizia instanței de apel este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului (f.d.173-180), care sunt identice cu argumentele recursului declarate de același autor, totodată instanța de recurs consideră că, repronunțarea asupra argumentelor recursului nu poate duce la casarea deciziei contestate, or potrivit practicii CtEDO (*Coroi vs R. Moldova, 15.03.2011*), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CoEDO”;

Totodată, Colegiul penal este solidar cu concluzia instanței de apel privind condamnarea inculpatului Leu Ion, în baza art. 264 alin. 3) lit. b) Cod penal cu semnele calificative încălcarea regulilor de securitate a circulației și exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

Această concluzie este legală, argumentată, bazată pe cumulul de probe, verificate și apreciate de instanța de apel, iar argumentele recurențelor precum că *instanța de apel nu a răspuns la principalele motive cu referire la probarea vinovăției inculpatului Leu Ion, ținând cont de prevederile pct. 3 și 4 a Regulamentului Circulației Rutiere, analizând și prevederile art. 20 Cod penal, adică fapta săvârșită fără vinovăție invocate în apel prin negarea vinovăției*, nu pot fi reținute, or, instanțele de fond corect au constatat că în acțiunile inculpatului Leu Ion sunt prezente toate elementele infracțiunii înscrinate, inclusiv și latura obiectivă, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența și practica CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6§1 din CțEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeleș ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În astfel de circumstanțe, nu pot fi reținute argumentele invocate în recurs precum că *instanța de apel nu s-a expus asupra faptului din care motive ar fi veridice declarațiile martorului Andronache Orest date în prima instanță, care se combat cu cele date la urmărirea penală, unde indică că Mînăscurtă Ion se deplasa cu o viteză de 260-270 km/h*. Or, potrivit materialelor cauzei se atestă că Andronache Orest este unicul

martor ocular la evenimentele derulate de la început până la final, iar în ce privește viteza de deplasare *de 260-270 km/h* nu s-a confirmat în cadrul cercetării judecătorești, iar afirmațiile martorului Andronache Orest în acest sens făcute la etapa de urmărire penală, au fost combătute însă-și prin declarațiile lui date în cadrul primei instanțe, care a declarat că viteza era de aproximativ de 100 km/h și că automobil condus de inculpat a apărut brusc pe partea de deplasare a victimei și martorului, astfel încât tamponarea era inevitabilă, anume datorită acestei manevre.

Mai mult ca atât, din procesul-verbal de cercetare la fața locului din 14.07.2012, tabelul foto și schema anexate la procesul-verbal, prin care s-a cercetat locul, unde a avut loc accidentul rutier (f.d.11-20, vol. I), nu rezultă că viteza de deplasare a motocicletei conduse de Mînăscuță Ion era de 260-270 km/h.

Relevant este și faptul că motocicleta condusă de victimă, de la tamponarea cu automobilul condus de către inculpat, imediat a izbucnit în flăcări, astfel încât viteza de deplasare nici nu a fost posibil de stabilit. Totodată, se reține, că circumstanțele date nici într-un caz nu-l dezvinovătesc pe inculpat de comiterea accidentului imputat, or, anume inculpatul era obligat înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, prevederi legale, ce se regăsesc în pct. 39 al Regulamentului circulației rutiere, care au fost încălcate de inculpat, inclusiv și pct. 45 din același regulament, încălcări ale circulației rutiere, care au și provocat accidentul rutier, soldat cu decesul victimei.

Astfel, potrivit pct.39 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic. În cazul în care vehiculul iese de pe un teritoriu adiacent drumului, conducătorul trebuie: a) să se informeze prin intermediul mijloacelor de semnalizare rutieră și să circule doar în direcția permisă de deplasare pe drumul respectiv; b) să cedeze trecerea pietonilor și vehiculelor care circulă pe acest drum.

Pct. 45 din același Regulament stipulează că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori:

- a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția;
- b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase;
- c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii;
- d) situația rutieră.

2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Astfel, argumentul apărării precum că motocicleta condusă de victima, care a decedat, avea o viteză excesivă, care și a fost cauza provocării accidentului rutier, este unul nefondat, corect a fost respins de instanțele de fond, deoarece, la caz acest fapt nu s-a adeverit, totodată, se constată, că anume inculpatul, conducând mijlocul de transport de model „Mercedes” a încălcat regulile de circulație enunțate, care și au dus la tamponarea autovehiculelor, provocând accidental rutier, soldat cu decesul victimei. Or, s-a stabilit, că motocicleta condusă de victimă se deplasa pe drumul cu prioritate, iar

inculpatul se deplasa pe un drum adiacent și era obligat să cedeze trecerea, și înainte de începerea manevrei să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic.

În ce privește argumentul recurențelor precum, că instanța de apel *nu a analizat acțiunile fiecărui participant la trafic implicat în accident, ținând cont de prevederile art. 18 Cod penal, nu a dat o apreciere cuvenită raportului de expertiză nr. 3364 din 12 septembrie 2012, procesului - verbal cu privire la efectuarea experimentului în cadrul urmăririi penale din 21 august 2012 și informației privind defrișarea a trei arbori de pe traseul R-3 (Chișinău-Hâncești), la scurt timp după accident, ce evident au schimbat situația privind vizibilitatea drumului* la fel este nefondat. Or, infracțiunea prevăzută de art. 264 Cod penal se comite cu vinovăție în modalitatea încrederii exagerate în sine, care, conform prevederilor art.18 Cod penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, adică neatenția inculpatului și faptul că inculpatul nu ți-a dat seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă constituie vinovăție sub forma imprudenței. Or, anume în rezultatul acțiunilor din imprudență și anume încălcarea și ignorarea cerințelor Regulamentului Circulației Rutiere și anume pct. 39 și pct. 45 de către inculpatul Leu Ion, care nu a manifestat prudență sporită la trafic; nu a asigurat securitatea la trafic, a continuat deplasarea creând obstacol pentru conducătorul motocicletei, care se deplasa pe drum cu prioritate de la stânga la dreapta relativ poziționării camionului, în consecință s-a produs tamponarea unităților de transport în urma căruia, ambele unități de transport au fost tehnic distruse, inclusiv și de incidentul generat de impact, iar conducătorului motocicletei, Mînascurta Ion, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1376/D din 17.09.2012, vătămări corporale grave, care au legătură cauzală directă cu survenirea decesului acestuia.

Cu referire la raportul de expertiză nr. 3364 din 12 septembrie 2012, *procesului - verbal cu privire la efectuarea experimentului în cadrul urmăririi penale din 21 august 2012 și informației privind defrișarea a trei arbori de pe traseul R-3 (Chișinău-Hâncești), la scurt timp după accident, ce evident au schimbat situația privind vizibilitatea drumului* Colegiul penal menționează, că instanța de apel le-a dat apreciere din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe acumulate la cauza dată or, potrivit art. 101 alin.(3) Cod Procedură Penală *nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Astfel, potrivit concluziilor raportului de expertiză, conform circumstanțelor cauzei, obstacolul de circulație a fost creat de către microbuzul de model „Mercedes Sprinter”, iar deoarece careva urme de frânare, derapare de mișcare liberă, rostogolire a anvelopelor motocicletei la fața locului n-au fost depistate, iar alte date inițiale utile pentru aprecierea vitezei în materialele cauzei penale lipsesc, viteza de deplasare a motocicletei „Suzuki” nu poate fi determinată. Or, potrivit declarațiilor martorului ocular Andronache Orest „microbuzul a apărut brusc pe partea de deplasare a victimei astfel încât tamponarea era inevitabilă, anume datorită acestei manevre de intersectare a traseului, iar distanța dintre autobus și motociclete era mică, de aceea a fost*

imposibilă manevra de oprire. Deoarece Mînăscurtă Ion se deplasa înaintea sa, primul s-a tamponat cu autobusul, care în timpul tamponării s-a deplasat de pe banda pe care mergea și astfel el a reușit să evite tamponarea”.

Nefondat este și argumentul recurentului precum că, instanța de apel nu a răspuns la argumentul că ”Leu Ion, efectuând manevra conta că pe această porțiune de drum, unde limita vitezei este de 90 km/h, alți participanți la trafic se deplasează în limita vitezei permisă de Regulamentul Circulației rutiere, fapt care îi permitea fără a crea obstacole să treacă cu automobilul lui porțiunea de 6 m din lățimea părții carosabile a drumului și nu a contat că cineva poate să se deplaseze pe această porțiune de drum cu viteza de 250-270 km/h”. Or, în decizia contestată este apreciată și această circumstanță, în raport cu probele enunțate, fiind argumentată întemeiat respingerea acestora, inclusiv prin înscrisurile din dosar, declarațiile martorilor, în raport cu cerințele pct. 39 și 45 al Regulamentului Circulației Rutiere expuse mai sus, motivare care este legală și întemeiată.

Argumentul recurentului precum că ”instanța de apel nu a înlăturat nici neajunsul cu referire la aprecierea declarațiilor expertului Cozlovschi Ghenadie pe marginea raportului de expertiză nr.3364 din 12 septembrie 2012, nu a dat apreciere circumstanțelor expuse de acesta, precum și alternativei de stabilire a circumstanțelor importante, după cum prevede art.122-124 Cod procedură penală, iar ca urmare să aprecieze acțiunile/inacțiunile organului de urmărire penală, rezultatele experimentului din 21 august 2012, în raport cu informația SA „Drumuri Ialoveni” cu privire la defrișarea arborilor, cu declarațiile martorului Andronache Orest” la fel nu poate fi reținut. Or, potrivit declarațiilor expertului Cozlovschi Ghenadie (f. d 159 Vol. III) nu se atestă nici o contradicție între declarațiile acestuia și raportul de expertiză, care sunt consecutive și nu se combat, ci se completează.

La fel, urmează a fi respins argumentul recurentului precum că ”instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele părții apărării cu referire la omisiunea cercetării și aprecierii circumstanțelor producerii accidentului rutier prin prisma vitezei de deplasare regulamentară. Or, nu a fost stabilit în aceste condiții câmpul de vizibilitate a lui Leu Ion în raport cu direcția de deplasare a conducătorului motocicletei precum și posibilitatea evitării impactului”. Or, în ședințele instanțelor de fond nu s-a confirmat viteza de deplasare a victimei, iar în cazul deplasării motociclistului cu viteza sporită după cum indică inculpatul, sunetul acesteia se auzea chiar dacă motocicleta nu se vedea, fapt confirmat și de declarațiile martorilor care au confirmat că frecvent aud deplasarea motocicliștilor pe traseu, chiar dacă nu sunt în trafic, iar în acest sens inculpatul a admis o neatenție, în acest caz zgomotul motocicletei, iar prezența arborilor în câmpul de vizibilitate a lui Leu Ion constituie un alt factor de care inculpatul urma să țină cont în timpul conducerii unui mijloc de transport. Or, după cum s-a constatat anume Leu Ion n-a manifestat prudență sporită la trafic, anume dânsul era obligat înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic, dar totuși a creat acel obstacol pentru motocicleta condusă de către Mînăscurtă Ion, motiv din care și s-a produs tamponarea unităților de transport, în rezultat, soldată cu decesul victimei.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenților precum că „instanța de apel nu s-a expus cu referire la inacțiunile organului de urmărire penală după reluarea urmăririi

penale și punerea sub învinuire a lui Leu Ion fără să fie administrate probe noi, or partea apărării nu a abordat nulitatea încheierii judecătorului de instrucție din 14 decembrie 2012 în modul semnalat de instanța de apel, dar s-a referit la verificarea legalității acțiunii organului de urmărire penală privind punerea sub acuzație a lui Leu Ion fără administrare de noi probe. Or, potrivit materialelor cauzei se atestă acțiuni a OUP de audierea martorilor Andronache Orest, Zoina Iurie, Buruian Nicolai, Cazacu Iurie, Matei Victor, de recunoaștere în calitate de parte civilă a lui Mînăscuță Anatolie, iar în baza materialelor administrate la UP Leu Ion la data de 03.07.2013 a fost pus sub învinuire, iar potrivit procesului verbal de prezentare a materialelor de UP, atât avocatul cât și inculpatul careva obiecții, cereri sau demersuri nu au avut.

La fel se respinge și argumentul recurenților precum că, instanța de apel nu a examinat circumstanțele producerii accidentului rutier și nu a dat apreciere comportamentului fiecărui participant la traficul rutier implicat în accidentul rutier. Or, Mînăscuță Ion avea deopotrivă cu Leu Ion obligația de a respecta prevederile Regulamentului Circulației Rutiere. Or, potrivit materialelor cauzei nu se atestă careva nerespectare a prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere de către Mînăscuță Ion, care se deplasa pe drum cu prioritate, iar în cazul nerespectării a RCR, și anume a vitezei de deplasare, după cum invocă apărarea, ce la caz nu s-a constatat, acesta putea fi sancționat pentru depășirea limitei de viteză, dar nu și pentru comiterea accidentului rutier, or impactul a fost provocat anume de faptul, că inculpatul Leu Ion nu a ținut cont de mai multe împrejurări obligatorii și anume: de faptul că nu doar a ieșit de pe drum adiacent pentru a se încadra în trafic pe traseul principal, dar mai intenționa să traverseze în lățime banda de circulație în direcția or. Hîncești, pentru a vira la stînga și a-și continua deplasarea în direcția mun. Chișinău, cât și de aceea că unitatea de transport condusă este un camion, adică unitate de transport de proporție, cu reacție de manevre mai lentă, că este un loc cu o influență sporită a transportului; nu a manifestat prudență sporită la trafic; nu a asigurat securitatea la trafic, a continuat deplasarea creînd obstacol pentru motocicletă condusă de către Mînăscuță Ion, care se deplasa în direcția or. Hîncești pe drum cu prioritate de la stînga la dreapta relativ poziționării camionului.

Declarativ este și argumentul precum că *"instanța de apel nu a motivat dacă a avut sau nu a avut loc încălcarea dreptului pretins, fapt care contravine prevederilor legale ce impun motivarea hotărârii judecătorești, instanța de apel s-a rezumat la argumente formale și generale, reiterând motivația expusă în deciziile sale anterioare, care au fost casate de către instanța de recurs"*. Prin urmare, argumentele instanței de apel la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile sunt acceptate și de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În ce privește argumentul precum că, urmează a fi apreciată critic și arbitrară soluția instanței de apel privind reținerea declarațiilor martorilor acuzării Matei Victor,

Buruiană Nicolae, Cazacu Andrei, Zoină Iurie, Covali Alexei și Donciu Vladimir și respingerea declarațiilor martorilor apărării Sava Valentin, Barbalat Alexei, Bivol Igor Colegiul penal reține că instanța de apel a dat aprecierea tuturor declarațiilor atât a celor a acuzării cât și celor a apărării prin prisma prevederilor art. 101 Cod Procedură Penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, pe care le-a expus în decizia contestată.

Colegiul penal constată, că instanța de apel, respectând prevederile legislației în vigoare, a supus unei verificări minuțioase, sub toate aspectele, probele prezentate de părți și anume declarațiile martorilor precum și actele cauzei, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, ce nu trezesc careva dubii și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii în baza art. 264 al. 3 lit. b) Cod penal a fost dovedită integral.

Colegiul atestă că, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor judecătorești. Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Leu Ion, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția acestuia, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra căroră s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Privind pedeapsa aplicată inculpatului, **Colegiul penal** menționează, că instanța just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale (la momentul comiterii infracțiunii), fiind luate în considerație dispozițiile art.7,61 și art.75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale și corijare a infractorului, întru prevenirea comiterii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținându-se cont de gravitatea faptei penale și prejudiciul cauzat prin consecințele survenite, aplicându-i o pedeapsă echitabilă, în raport cu cele comise.

În ce privește acțiunea civilă, Colegiul penal va reține constatarea instanței de apel precum că, suma de 250 000 lei pentru dauna morală ar corespunde întocmai cerințelor legii, circumstanțelor cauzei, fiind în corespundere cu suferințele succesului părții vătămate, comportamentul inculpatului pe tot procesul, fiind în corespundere cu normele legale și practica judiciară.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

În ce privește solicitarea recurentului privind casarea încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14.03.2018, Colegiul penal lărgit menționează, că această solicitare a recurentului nu poate fi reținută or, instanța de apel respectând prevederile legislației în vigoare a respins ca neîntemeiat demersul avocatului Iovu Tatiana în interesele inculpatului privind efectuarea unei expertize suplimentare, or, în speța dată nu există temeieri suplimentare privind numirea unei expertize tehnice suplimentare or, potrivit raportului de expertiză nr. 3364 din 12.09.2012 este unul complet, clar și întocmit în conformitatea cu prevederile legale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursurile ordinare, declarate de inculpat și avocatul acestuia Iovu Tatiana se resping ca inadmisibile, fiind menținută decizia atacată.

17. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare, declarate de către inculpat și avocatul acestuia Iovu Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Leu Ion xxxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 01 noiembrie 2018.

Președinte

Cobzac Elena

Judecători

Boico Victor

Ghervas Maria

Mardari Dumitru

Burduh Victor